

**Posudek oponenta na bakalářskou práci „Motivace dobrovolníků Greenpeace v České republice“
(Marie Sojková, 2017)**

vypracoval: Ondřej Špaček, Ph.D.

Bakalářská práce Marie Sojkové se věnuje tématu motivací dobrovolníků organizace Greenpeace. Téma studuje prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s osmi dobrovolníky této organizace, přičemž zvláštní důležitost přikládá významu přímých akcí (non-violent direct action) pro jejich motivaci.

Práce celkově působí do určité míry nevyrovnaným dojmem. Mezi silné stránky jednoznačně patří relevantní teoretické zakotvení problematiky motivace k dobrovolnictví, rozvržení empirické práce či schopnost vypořádat se z kombinací akademické a aktivistické role. Mezery bych naopak viděl v argumentaci výzkumné otázky, analýze získaných dat a s tím i související srozumitelností závěrů. Níže podrobněji.

Autorce se podařilo adekvátně a poučeně zpracovat teoretická východiska k problematice motivací k dobrovolnictví. Využívá relevantně českou i zahraniční literaturu a dobře reprodukuje základní argumentace. Probléme však je, že autorce se nedaří tuto vstupní diskuzi směřovat ke srozumitelné a zdůvodněné formulaci výzkumné otázky. Zejména není dostatečně srozumitelně vedena linka mezi teoretickými východisky a přímými akcemi jakožto specifickou formou zapojení. Jaký vliv (a proč) by měly mít tyto akce (či možnost jejich provedení) na motivaci dobrovolníků? Jaké teorie motivace umožňují tuto specifičnost uchopit? Jinak řečeno, proč vlastně představuje GP dobré terén pro studium obecné otázky dobrovolnických motivací?

Stejná nevyrovnanost panuje v samotné empirické části práce. Rozvrhnutí výzkumné strategie, vzorku i způsobu sběru dat je dobré, ale samotná analýza není v pravém slova smyslu analýzou, kterou bychom od výzkumu očekávali, ale spíše přehledem, jak se jednotliví respondenti vyjadřovali k a priori definovaným tématům. Autorka zde identifikuje a kategorizuje jednotlivé úseky z rozhovorů, které odpovídají předem definovaným aspektům dobrovolnictví, další nutný analytický krok ale již nedělá, nebo není patrný. Interpretace mezi citacemi nejsou v pravém slova smyslu analytickými interpretacemi, ale spíše stručným převyprávěním obsahu.

Problémy ve formulaci výzkumné otázky a v analýze pak vedou k tomu, že není úplně jasné, jaké klíčové závěry práce přináší. Tím, že není dostatečně argumentováno proč analyzovat motivace v kontextu přímých akcí (respektive jak tuto analýzu uchopit), lze jen tápat, co je vlastně cílem práce a jaké závěry lze na základě rozhovorů učinit. Vyjasnění této otázky by bylo vhodným předmětem obhajoby.

Na závěr ještě jedna drobnější připomínka – úvodní zhodnocení českých výzkumu nepovažuji za šťastné. Vhodnější by bylo začlenit tuto část do diskuze východisek výzkumu, přičemž je zároveň otázka, nakolik je relevantní omezovat se (a) na český kontext (proč by motivace k práci v GP měla být jiná v naší společnosti než jinde?); (b) na organizace Greenpeace (proč by otázka motivací u GP měla být odlišná než u jiných organizací s podobným způsobem fungování?).

Předložená bakalářská práce představuje v mnohém zdařilý počín a doporučuji ji k obhajobě. Zejména oceňuji, že přes zřetelné a (adekvátně) deklarované aktivistické zapojení do problematiky se autorce více méně daří přijít i s odpovídajícím způsobem rigorózním akademickým vkladem. Avšak vzhledem k výše zmíněným problémům ve formulaci výzkumné otázky a zejména pak v samotné analýze navrhuji hodnocení velmi dobře, s ohledem na průběh obhajoby.

V Praze dne 18. 8. 2017

Ondřej Špaček, Ph.D.